Een literatuurstudie naar ouderlijke ervaringsdeskundigheid en looping effects in ASS-diagnostiek

Student: Mandy Bruggeman (s4775872)

Begeleider en eerste beoordelaar: Dr. S. M. Field

Tweede beoordelaar: Dr. M.C.S. Paap

Rijksuniversiteit Groningen

Faculteit der Gedrags- en Maatschappijwetenschappen

Bachelorwerkstuk Pedagogische Wetenschappen

Mei 2026

Aantal woorden: 5130

Abstract

Autism spectrum disorder (ASD) diagnostics increasingly involve parents as experiential experts, yet the nature, value, and limitations of this expertise remain insufficiently mapped in the literature. To address this gap, this scoping review examines the role of parents within ASD diagnostic processes. The central research question guiding this study is: 'How is the role of parents as experiential experts in ASD diagnostics described in the literature, and how do these descriptions relate to processes of classification and looping effects?' A systematic search across three databases resulted in the inclusion of twenty-one studies, which are analyzed thematically. The literature describes parental experiential expertise as a valuable, yet relational end situated form of knowledge. At the same time, the reviewed studies show that parents encounter various boundaries and challenges within diagnostic processes, limited influence over interpretations of their child's behavior, and the need to navigate between multiple institutions. These experiences indicate that parental expertise does not automatically find space or recognition within diagnostic practice. Connecting these findings to classification processes reveals that ASD diagnostics should not be understood as a linear trajectory, but rather as a negotiated process in which parents and professionals jointly construct meaning around behavior. Applying Hacking's looping effects lens demonstrates that classifications feed back into parental interpretations and reporting practices, thereby shaping the diagnostic process itself. This review concludes that ASD diagnostic operates as a dynamic and unevenly distributed system of expertise. Future research should examine how parental expertise and classification processes interact over time.

Introductie

Autismespectrumstoornissen (ASS) komen wereldwijd steeds vaker voor en kunnen een grote invloed hebben op kwaliteit van leven, het onderwijs en de sociale ontwikkeling van kinderen (Lord et al., 2018). De processen naar een diagnose bepalen niet alleen de behandeling en ondersteuning, maar kunnen daarnaast beïnvloeden hoe kinderen zichzelf begrijpen en hoe gezinnen hun dagelijkse leven vormgeven (Shyu et al., 2010). Omdat ASS een grote impact heeft op zowel het kind als het gezin, is het essentieel dat diagnostische processen zorgvuldig worden uitgevoerd en goed worden begrepen.

In de afgelopen decennia is de rol van ouders binnen zorg- en onderwijscontexten sterk veranderd (Buzanko, 2018). Vroeger werden ouders aangemoedigd om zich vooral niet actief te mengen in professionele beslissingen rondom de ontwikkeling en het onderwijs van hun kind, omdat dit de rol van de leraar zou zijn (Anderson, 1981). Tegenwoordig worden zij juist gezien als cruciale bronnen en partners in een diagnostisch proces (Buzanko, 2018).

In de wereld van testen, diagnoses en classificaties van een autismespectrumstoornis is dit ook terug te zien. Steeds meer ouders zetten zich actief in voor de behoeften van hun kind en willen dat het de best mogelijke zorg krijgt (Kervick, 2017). Ouders worden actief betrokken bij screenings, observaties en besluitvorming, en hun interpretaties van gedrag kunnen invloed hebben op classificaties en toegang tot ondersteuning (Buzanko, 2018). Deze ontwikkeling roept vragen op over wat de precieze rol van ouders in een diagnostisch proces is en welke gevolgen deze rol kan hebben voor de manier waarop diagnoses worden gesteld. Inzicht in de rol van ouders als ervaringsdeskundigen is niet alleen theoretisch relevant, maar kan praktisch ook van belang zijn voor de kwaliteit van diagnostische processen, de samenwerking tussen ouders en professionals en de toegankelijkheid van passende zorg. Een beter begrip van deze dynamiek kan bijdragen aan een diagnostisch proces dat beter aansluit bij de behoeften van gezinnen.

Binnen de sociale wetenschappen is er veel aandacht voor de rol van ouders. Hoewel er veel onderzoek bestaat naar onderwerpen als coping, betrokkenheid bij interventies en ouderlijke stress, ontbreekt een systematisch overzicht van hoe ouders als ervaringsdeskundigen worden gepositioneerd binnen ASS-diagnostiek. Het is onduidelijk hoe hun kennis wordt erkend en benut in diagnostische processen. De bestaande literatuur is verspreid over verschillende contexten en disciplines, variërend van psychologie en pedagogiek tot sociologie en geschiedenis, waardoor het moeilijk is om zicht te krijgen op onderliggende patronen en ontwikkelingen.

Om deze dynamiek te begrijpen, biedt het theoretische kader van Ian Hacking's looping effects een waardevolle lens (Hacking, 1995). Volgens het concept van looping effects, geïntroduceerd door Ian Hacking (1995), kunnen classificaties en diagnoses invloed hebben op hoe mensen zichzelf begrijpen, hun gedrag interpreteren en hierover rapporteren. Deze veranderde zelfinterpretaties en gedragingen kunnen vervolgens weer effect hebben op hoe de classificatie in de praktijk wordt toegepast, geïnterpreteerd en verder ontwikkeld. In het geval van deze studie kan de erkenning van ouders als ervaringsdeskundigen dus zowel de diagnosepraktijk als de ervaring van gezinnen veranderen. Deze wederzijdse beïnvloeding maakt het relevant om te onderzoeken hoe ouderlijke betrokkenheid in diagnostiek wordt beschreven en welke gevolgen dit mogelijk kan hebben op classificatieprocessen en gezinsdynamiek.

Onder ouderlijke ervaringsdeskundigheid wordt in deze studie de unieke, context gebonden kennis verstaan die ouders opbouwen door dagelijkse interacties met hun kind. Hierbij zijn voornamelijk observaties van gedrag, ontwikkeling, reacties op verschillende situaties en veranderingen over tijd van belang. Ervaringsdeskundigheid verwijst niet slechts naar het hebben van ervaring, maar naar een vorm van expertise die ouders in staat stelt

signalen te herkennen, zorgen te omschrijven en interpretaties van professionals passend te zien in de juiste context.

Gezien de heterogeniteit van de literatuur en het ontbreken van een helder overzicht, is een scoping review een geschikte methode om dit veld systematisch in kaart te brengen. Een scoping review maakt het mogelijk om uiteenlopende concepten, benaderingen en bevindingen te ordenen en zo zicht te krijgen op hoe de rol van ouders in ASS-diagnostiek is beschreven en hoe deze ontwikkeling kan worden begrepen door de lens van Hacking's looping effects.

De centrale onderzoeksvraag van deze scoping review luidt daarom: 'Hoe wordt de rol van ouders als ervaringsdeskundigen in ASS-diagnostiek beschreven in de literatuur, en hoe verhouden deze beschrijvingen zich tot processen van classificatie en loopings effects?'

Methode

Deze scoping review heeft als doel een systematisch overzicht te bieden van hoe de rol van ouders als ervaringsdeskundigen binnen ASS-diagnostiek wordt beschreven in de bestaande literatuur. Een scoping review is hierbij passend, omdat het onderzoeksveld breed, theoretisch divers en methodologisch versnipperd is. De review maakt het mogelijk om uiteenlopende studies, conceptuele kaders en praktijkbeschrijvingen in kaart te brengen zonder vooraf strikte beperkingen op onderzoeksdesign of uitkomstmaten te hanteren. Dit ondersteunt het onderzoeksdoel om zowel de inhoud van deze ouderrol als de manier waarop deze zich verhoudt tot classificatieprocessen en mogelijke looping effects te verkennen. Door systematisch te zoeken, selecteren en thematisch ordenen, biedt de gekozen methode een transparante en reproduceerbare basis om patronen, hiaten en conceptualisaties binnen het veld te identificeren en zo een fundamentele basis te leggen voor verdere theoretische analyse.

Zoekstrategie

De zoekstrategie is ontwikkeld om systematisch literatuur te identificeren die beschrijft hoe de rol van ouders als ervaringsdeskundigen binnen ASS-diagnostiek wordt weergegeven, en hoe deze beschrijvingen zich verhouden tot classificatieprocessen en mogelijke looping effects. De definitieve zoekstring is opgebouwd uit vijf conceptclusters: autisme, jeugd, ouders, ervaringsdeskundigheid en diagnostiek/classificatie. De uiteindelijke zoekstring luidt: (autis* OR ASD OR autism spectrum disorder) AND (child* OR adolescent* OR teen*) AND (parent* OR parents) AND (experiential knowledge OR lived experience OR parental expertise OR parent as expert OR parent-professional collaboration OR parental role OR parental involvement) AND (classification OR diagnosis OR diagnostic practices OR assessment OR treatment).

De zoekslag is uitgevoerd in ERIC, SocIndex en PsycINFO, omdat deze databases gezamenlijk de meest relevante domeinen bestrijken: sociologische perspectieven op zorg en classificatie, ouderlijke rollen in onderwijs- en zorgcontexten en psychologische literatuur over diagnostiek en ouderlijke betrokkenheid. De zoekslag is uitgevoerd op 8 april 2026 zonder beperkingen op publicatiejaar, taal of artikeltype. De zoekslag leverde in totaal 1285 hits op.

De zoekstrategie is bewust breed opgezet om een hoge sensitiviteit te bereiken, onder andere door het gebruik van truncatie en synoniemen. Tegelijkertijd verhogen de combinatie van concepten en de focus op ouderlijke ervaringskennis de specificiteit. Hierdoor ontstaat een zoekslag die zowel volledig als gericht is, maar die wel een zorgvuldige screeningsfase vereist om irrelevante resultaten uit te sluiten.

Selectiecriteria

De selectie van studies is gebaseerd op vooraf vastgestelde inhoudelijke, methodologische en publicatiecriteria, afgestemd op de onderzoeksvraag over ouderlijke

ervaringsdeskundigheid binnen ASS-diagnostiek en de relatie met classificatieprocessen, terug te zien in tabel 1.

Tabel 1

Inclusie- en exclusiecriteria

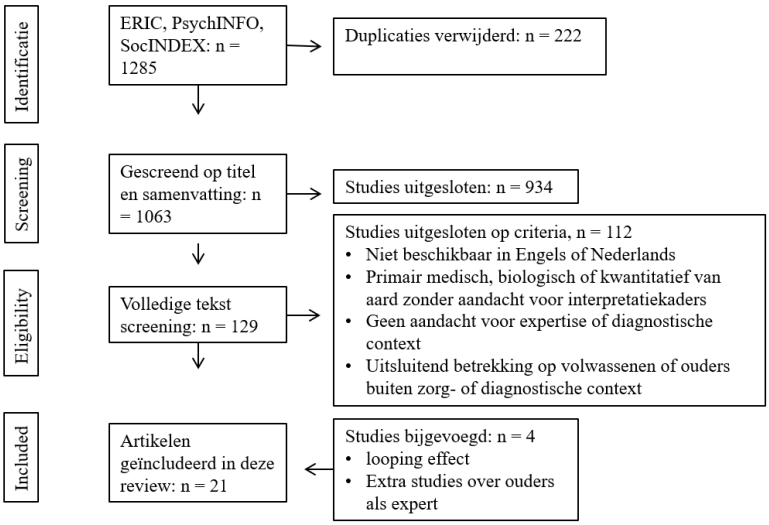
Categorie	**Inclusiecriteria**	**Exclusiecriteria**
Inhoudelijke criteria	- Studies hebben betrekking op ouders van kinderen met een autismespectrumstoornis binnen jeugdzorg of een vergelijkbare zorgcontext. - Studies gaan expliciet in op ouderlijke ervaringsdeskundigheid, zoals ouderkennis, ouderexpertise, ouderperspectief of ouder-professional interacties. - Studies bevatten elementen die relevant zijn voor classificatieprocessen, interpretatiekaders of machtsverhoudingen, in lijn met Hacking's concept van looping effects.	- Studies die uitsluitend betrekking hebben op volwassenen met ASS of op ouders buiten een zorg- of diagnostische context. - Studies die algemene ouderbetrokkenheid beschrijven zonder aandacht voor expertise of diagnostische processen.
Methodologische criteria	- Studies zijn kwalitatief, conceptueel of theoretisch van aard (bijv. interviews, focusgroepen, theoretische analyses of reviews). - Studies bieden inzicht in attitudes, overtuigingen, ervaringen of interpretaties van ouders en/of professionals.	- Studies die primair medisch, biologisch of kwantitatief van aard zijn zonder aandacht voor perspectieven of interpretatiekaders.
Publicatiecriteria	- Alleen peer-reviewed artikelen, academische boeken en boekhoofdstukken worden geïncludeerd. - Publicaties moeten beschikbaar zijn in het Engels of Nederlands.	- Studies die niet-wetenschappelijk zijn of gepubliceerd zijn in andere talen dan Engels/Nederlands.

Screeningsproces

Het screeningsproces is terug te zien in de PRISMA (figuur 1). De gehele dataset is geïmporteerd in Rayyan, waar de duplicaten zijn verwijderd. Vervolgens is een titel- en abstract screening uitgevoerd. Hierbij is beoordeeld of de kernbegrippen uit de onderzoeksvraag terug te vinden waren. De artikelen die hierna zijn overgebleven zijn volledig gelezen en opnieuw beoordeeld aan de hand van de inclusie- en exclusiecriteria.

Figuur 1

PRISMA-flowchart

Data-extractie

Na de volledige tekstselectie is voor alle geïncludeerde studies een systematische data-extractieproces uitgevoerd. Hiervoor is een Excel-bestand opgesteld om de relevante kenmerken en bevindingen te duiden. De volgende categorieën zijn opgenomen in het schema: type studie, ASS-diagnose, context, beschrijving bewijs en aanwijzing voor een looping effect. Onder beschrijving van bewijs valt een beschrijving van gedragsverandering, van ouderlijke ervaringsdeskundigheid, veranderingen in classificatie of interpretatiekaders, institutionele of organisatorische veranderingen en rapportages, meningen of attituden van ouders.

Thematische analyse

De analyse is uitgevoerd volgens een thematische benadering, waarbij Hacking's concept van looping effects centraal staat. De coderingsstrategie was gedeeltelijk deductief, waarbij rekening werd gehouden met de clusters waarnaar gezocht werd en het perspectief van Hacking. Daarnaast was de strategie gedeeltelijk inductief, waarbij codes ontstonden uit onverwachte patronen in de literatuur.

De vijf conceptclusters uit de zoekstrategie vormden het uitgangspunt voor de eerste set codes, die vervolgens tijdens het analyseren verder zijn verfijnd en aangevuld. Dit leidde tot codes zoals langdurige interacties, professionele waardering en professionele responsiviteit. Deze codes zijn terug te zien in de codeboom (bijlage 2).

Na de fase van open coderen zijn alle beschrijvende en analytische codes samengebracht in een proces van thematische ordening. Dit proces bestond uit het groeperen van codes, het identificeren van patronen en het ontwikkelen van overkoepelende thema's die de kernprocessen van dit onderzoek zichtbaar maken.

De codes die zijn ontstaan tijdens de eerste coderingsronde zijn eerst gegroepeerd op basis van inhoudelijke samenhang. Deze groepering volgde deels de vijf conceptclusters uit de zoekstrategie, maar werd niet daartoe beperkt. Een aantal codes raakte meerdere clusters, zoals *diagnose stuurt ouderlijke betekenisgeving*, of *institutionele druk op ouders*. Deze codes vormden juist belangrijke schakels tussen de clusters.

Binnen de groepen is vervolgens gezocht naar terugkerende patronen. Deze patronen kwamen vooral terug in hoe ouderlijke ervaringsdeskundigheid wordt beschreven, hoe professionals reageren op ouderlijke input, hoe classificatiepraktijken worden beïnvloed door interacties en hoe institutionele routines verschuiven door ouder-professional dynamieken. Hierbij werd telkens beoordeeld of een patroon uitsluitend een beschrijving van ervaringen betrof, of dat er sprake was van een terugkoppelingsproces dat relevant was voor Hacking's concept van looping effects.

De gevonden patronen zijn vervolgens samengevoegd in vier overkoepelende thema's. Deze thema's beschrijven niet alleen wat er gebeurt, maar vooral hoe ouderlijke expertise, professionele interpretaties en classificatiepraktijken elkaar beïnvloeden. De thema's worden hieronder toegelicht.

Het eerste thema is *Ontstaan en erkenning van ouderlijke expertise*. Dit thema omvat patronen waarin ouders expertise ontwikkelen, claimen of toegewezen krijgen, en hoe professionals deze expertise erkennen of juist betwijfelen. Het tweede thema is *Invloed van ouderlijke expertise op classificatiepraktijken.* Dit thema beschrijft hoe ouderlijke interpretaties, rapportages en tegenargumenten invloed hebben op diagnostische besluitvorming, interpretatiekaders en classificatie-uitkomsten. Het derde thema dat is ontstaan is *Grenzen, spanningen en miskenning van expertise.* Dit thema richt zich op situaties waarin ouderlijke expertise wordt begrensd, betwijfeld of ondergeschikt wordt gemaakt aan professionele kaders. Het omvat spanningen tussen ouders en professionals, momenten van miskenning en manieren waarop deze fricties de interactie en besluitvorming beïnvloeden. Tot slot is er nog het thema *Specifieke looping effects in ouder-professional interacties*. Dit thema beschrijft concrete terugkoppeling processen waarin classificaties, ouderlijk handelen en professionele interpretaties elkaar wederzijds beïnvloeden en veranderen.

Naast de theoretische definitie van Hacking zijn tijdens het coderen expliciete criteria gebruikt om te bepalen of een passage als bewijs voor een looping effect werd beschouwd. Een fragment werd alleen als looping effect gecodeerd wanneer er sprake was van een herkenbare terugkoppeling tussen classificatie, ouderlijk handelen of interpretatie, en professionele besluitvorming. Een fragment moest hierbij voldoen aan minimaal één van de volgende criteria:

- Verandering in ouderlijk gedrag of betekenisgeving door classificatie;
- Verandering in professionele interpretaties door ouderlijke input;
- Institutionele of organisatorische aanpassingen door ouderlijke reacties;
- Verandering in ouderlijke zelfinterpretatie die terugwerkt op het diagnostisch proces;
- Circulaire dynamiek, waarbij minimaal twee richtingen van invloed zijn.

Fragmenten waarbij er enkel stress of frustratie wordt beschreven zonder terugkoppeling, of professionele correcties zonder verdere gevolgen zijn niet meegenomen in het onderzoek als looping effect.

Reflexiviteit

Mijn positie als onderzoeker heeft onvermijdelijk invloed gehad op de manier waarop ik de literatuur heb gelezen, gecodeerd en geïnterpreteerd. Mijn betrokkenheid bij het onderwerp is deels persoonlijk. Mijn jongere broer heeft een autismespectrumstoornis en heeft in zijn jeugd ondersteuning ontvangen vanuit de jeugdzorg. Hierdoor heb ik van dichtbij ervaren hoe ouders navigeren tussen professionele perspectieven, diagnostische processen en uiteenlopende verwachtingen binnen zorginstellingen. Deze achtergrond heeft mijn gevoeligheid voor thema's zoals ouderlijke expertise, miskenning van perspectieven en institutionele dynamieken ongetwijfeld versterkt.

Daarnaast heb ik vanuit mijn studie pedagogische wetenschappen mijn kennis van interventies, signalen en classificatieprocessen een theoretisch kader ontwikkeld dat mijn interpretaties mede heeft gestuurd. Deze voorkennis kan ertoe hebben geleid dat ik bepaalde patronen sneller herkende of sterker benadrukte.

Om deze invloed te beperken heb ik tijdens het selectieproces voortdurend teruggekoppeld naar de vooraf vastgestelde criteria voor looping effects, zodat mijn interpretaties niet uitsluitend werden geleid door persoonlijke ervaring of theoretische voorkeur. Daarnaast heb ik tijdens het coderingsproces zoveel mogelijk geprobeerd vast te houden aan de vijf conceptclusters of het idee van Hacking. Door deze stappen expliciet te documenteren en transparant te maken, heb ik geprobeerd mijn positie als onderzoeker zichtbaar te houden en de analyse zo consistent en reproduceerbaar mogelijk te maken.

Resultaten

In totaal zijn 21 studies geïncludeerd, terug te zien in tabel 2. De studies zijn gepubliceerd tussen 1995 en 2023, afkomstig uit onder andere Australië, de Verenigde Staten en diverse Europese landen. De meeste studies waren kwalitatief van aard, aangevuld met enkele conceptuele en theoretische studies. De literatuur richtte zich op ASS-diagnostiek in de jeugd, waarbij ouderlijke ervaringsdeskundigheid een rol speelde. Daarnaast bespraken enkele artikelen, zoals Turowetz (2022), bredere classificatieprocessen die relevant zijn voor ouderlijke expertise. De classificaties die in de studie werden besproken betroffen voornamelijk DSM-gebaseerde ASS-diagnoses, aangevuld met bredere ontwikkelingsclassificaties, zoals leerstoornissen of gedragsproblemen, die relevant waren voor ouder-professional interacties.

Tabel 2

Overzicht van geïncludeerde artikelen (n=21)

Auteur + jaartal	Studietype	Classificatie	Context	Bewijs	Looping effect?
(Keville et al., 2023)	Empirisch	Ass en mutisme	Klinisch	Ouders als kennisbron	Nee
(White & Hastings, 2004)	Empirisch	ASS	Klinisch	Participatie in proces	Mogelijk
(Schiltz et al., 2017)	Empirisch	ASS	Klinisch	Stress tijdens proces	Nee
(Chan et al., 2022)	Empirisch	ASS	Klinisch	Discriminatie in zorgcontext	Mogelijk
(Ramachandran, 2020)	Theoretisch	ASS	Klinisch	Participatie in proces	Nee
(Adere et al., 2023)	Empirisch	ASS	Klinisch	Ongelijkheid in besluitvorming	Nee
(Keenan et al., 2010)	Empirisch	ASS	Klinisch	Ouders voelen niet-gehoord	Mogelijk
(Corcoran et al., 2015)	Empirisch	ASS	Klinisch	Noodgedwongen expertise	Nee
(Rilveria, 2022)	Theoretisch	Ass	Klinisch	Stress tijdens proces	Nee
(Kalash & Olson, 2012)	Empirisch	Ass	Klinisch	Noodgedwongen expertise	Nee
(Witmer et al., 2014)	Empirisch	Ass	Klinisch, onderwijs	Ouders als kennisbron	Nee
(Wachtel & Carter, 2008)	Empirisch	ASS	Klinisch	Ouders beïnvloeden gedrag	Ja

(Turowetz, 2022)	Empirisch	Gedragsstoornissen	Klinisch	Ouders beïnvloeden gedrag	Ja
(Qian et al., 2012)	Empirisch	ASS	Klinisch	Normalisering van gedrag	Nee
(Miller et al., 2017)	Empirisch	ASS	Klinisch	Ouders als kennisbron	Nee
(Finnegan et al., 2014)	Empirisch	ASS	Klinisch	Ouders beïnvloeden gedrag	Ja
(Zablotsky et al., 2017)	Empirisch	ASS	Klinisch, onderwijs	Ouders beïnvloeden gedrag	Ja
(Edwards et al., 2018)	Empirisch	ASS	Klinisch	Noodgedwongen expertise	Nee
(Buzanko, 2018)	Theoretisch	Gedragsstoornissen	Klinisch	Ouders als kennisbron	Nee
(Avdi et al., 2000)	Theoretisch	ASS	Klinisch	Ouders als kennisbron	Mogelijk
(Hacking, 1995)	Theoretisch	-	Filosofisch	Looping effect	Theorie

Uit de thematische analyse kwamen vier overkoepelende thema's naar voren. Deze thema's beschrijven hoe ouderlijke expertise ontstaat, wordt erkend of juist gemarginaliseerd en hoe deze processen samenhangen met classificatiepraktijken en mogelijke looping effects. De thema's worden afzonderlijk toegelicht.

Ontstaan en erkenning van ouderlijke expertise

De literatuur laat zien dat ouders een unieke kennisbron vormen, omdat zij hun kind dagelijks kunnen observeren in een context die in professionele settingen ontbreekt (Buzanko, 2018; Witmer et al., 2014). Deze kennis is niet alleen beschrijvend, maar ook interpretatief. Ouders duiden gedrag vanuit hun eigen ervaring, waarden en verwachtingen. Turowetz (2022) laat zien dat ouders deze kennis actief inzetten om professionele interpretaties van het gedrag van hun kind te nuanceren of te weerleggen. De erkenning van deze expertise is in de afgelopen vijftig jaar erg veranderd. Er is een verschuiving zichtbaar van een medisch-professioneel model, waarin ouders geen rol spelen in het classificatieproces, naar modellen waarin ouderlijke perspectieven structureel worden meegenomen (Avdi et al., 2000; Ramachandran, 2020). Deze verschuiving wordt zichtbaar in opeenvolgende samenwerkingsmodellen, zoals het 'consumer model' en later het 'empowerment model', waarin ouders steeds centraler komen te staan in besluitvorming (Ramachandran, 2020). Dit

zien we ook terug in onze huidige maatschappij, waarbij er van ouders verwacht wordt om een centrale rol te spelen in besluitvorming over onderwijs, of waar nodig behandeling (Avdi et al., 2000). Echter, blijkt uit meerdere studies dat ouders soms zelf moeten optreden als aanjagers van diagnostiek, omdat professionals terughoudend kunnen zijn (Keenan et al., 2010; Keville et al., 2023). De studies van Keenan et al. (2010) en Keville et al. (2023) beschrijven dat ouders zich soms weggewuifd voelen. Ouders moeten hierbij actief zoeken naar passende hulp of verwijzingen.

Daarnaast ontwikkelen ouders expertise doordat zij noodgedwongen het zorgsysteem moeten navigeren wanneer professionele begeleiding tekortschiet (Corcoran et al., 2015; Edwards et al., 2018; Kalash & Olson, 2012; Keenan et al., 2010). Inconsistentie, onduidelijkheid en beperkte begeleiding kunnen ouders dwingen om zelf deskundigheid op te bouwen. Deze bevindingen tonen dat ouderlijke expertise niet alleen vooraf bestaat, maar ook relationeel en institutioneel wordt versterkt. Dit is een proces dat aansluit bij Hacking's idee dat classificaties sociale rollen en verwachtingen hervormen.

Samen laten deze verschillende studies zien dat ouderlijke expertise niet alleen bestaat uit het herkennen van vroege signalen, maar ook uit het continu contextualiseren van gedrag binnen het dagelijks leven. Deze ervaringskennis vormt een terugkerend patroon in de literatuur en wordt in meerdere onderzoeken expliciet erkend als een noodzakelijke aanvulling op professionele beoordeling.

De studies suggereren dat ouderlijke expertise geleidelijk wordt geïnstitutionaliseerd doordat professionals steeds vaker afhankelijk zijn van ouderrapportages om gedrag buiten een professionele setting te begrijpen. Hierdoor verschuift de rol van informele observatoren naar structurele kennisdragers binnen diagnostische processen.

Invloed van ouderlijke expertise op classificatiepraktijken

Miller et al. (2017) tonen dat verschillen tussen ouderlijke observaties en professionele observaties mede bepalen hoe gedrag wordt geïnterpreteerd. Ouderlijke interpretaties voorspellen bovendien hoe snel professionals tot een diagnose komen (Zablotsky et al., 2017). Dit laat zien dat classificatiepraktijken ook gebaseerd zijn op een hybride interpretatie waarin ouderlijke kennis een rol speelt.

Classificatie is geen eenzijdig proces, maar een dynamische interactie tussen ouders en professionals (Turowetz, 2022). Ouders onderhandelen actief over classificaties door alternatieve verklaringen te bieden, diagnostische aannames in twijfel te trekken en professionele interpretaties te weerleggen (Turowetz, 2022).

Qian et al. (2012) tonen dat ouders vroege ontwikkelingssignalen mogelijk normaliseren, zoals een vertraagde taalontwikkeling. Deze normalisering kan invloed hebben op de timing en manier waarop professionals tot een classificatie komen. De literatuur laat zien dat ouderlijke expertise classificatiepraktijken beïnvloedt doordat ouders bepalen welke gedragingen zichtbaar worden voor professionals. De studies tonen een consistent patroon waarin ouderlijke framing van gedrag richtinggevend is voor de interpretatie, ernstinschatting en timing van classificatie (Miller et al.,2017; Turowetz, 2022; Qian et al., 2012; Zablotsky et al., 2017).

Tegelijkertijd tonen de studies dat diagnostische autoriteit voortdurend wordt onderhandeld. Ouders proberen hun interpretaties in te brengen, terwijl professionals bepalen welke vormen van kennis als legitiem worden beschouwd. Deze onderhandeling vormt een terugkerend mechanisme dat classificatiepraktijken mede vormgeeft.

Grenzen, spanningen en miskenning van expertise

Culturele kennis van ouders wordt niet altijd erkend, wat kan leiden tot ongelijkheid in invloed en besluitvorming (Adere et al., 2023). Daarnaast blijkt uit het onderzoek van Chan et al. (2022) dat ouders discriminatie ervaren binnen zorg- en onderwijscontexten. Discriminatie

kan zorgen voor minder vertrouwen in het handelen van professionals. Deze bevindingen laten zien dat erkenning van expertise niet gelijk verdeeld is en afhankelijk is van culturele, sociale en institutionele factoren.

Naast discriminatie kunnen ouders ook stress, onzekerheid en weinig steun ervaren tijdens een diagnostiek proces (Corcoran et al., 2015; Schiltz et al., 2017; White & Hastings, 2004). Rilveria (2022) toont aan dat een zwakke therapeutische alliantie de ouderlijke participatie belemmert. Een zwakke therapeutische alliantie wordt gekenmerkt door onduidelijke communicatie en verwachtingen. Deze factoren bemoeilijken de mate van betrokkenheid, de participatie van ouders en versterken gevoelens van machteloosheid. Dit kan ervoor zorgen dat niet alle ouders evenveel kans maken of evenveel capaciteit hebben om actief te participeren in een diagnostisch proces (Rilveria, 2022; White en Hastings, 2004).

Over de verschillende contexten heen wordt zichtbaar dat ouderlijke expertise niet altijd wordt erkend, maar vaak wordt begrensd door institutionele routines, professionele autoriteit en culturele verwachtingen. Deze spanningen komen terug in situaties waarin ouders zich niet gehoord voelen, hun zorgen worden gemarginaliseerd of hun interpretaties worden geherformuleerd binnen professionele kaders.

De literatuur wijst op een terugkerend spanningsveld. Hoewel ouders cruciale kennisdragers zijn, blijft hun expertise afhankelijk van de mate waarin professionals bereid zijn deze mee te nemen in hun besluitvorming. Hierdoor bestaan erkenning en miskenning naast elkaar.

Hoewel deze patronen wel van belang zijn, vormen zij niet automatisch een looping effect. Dit ontstaat pas wanneer miskenning van expertise leidt tot bijvoorbeeld een institutionele aanpassing, een veranderde ouderrapportage of een veranderde zelfinterpretatie.

Specifieke looping effects in ouder-professional interacties

Niet alle ouder-professional interacties leiden automatisch tot een looping effect, en de geïncludeerde studies verschillen in de mate waarin zij zulke processen empirisch aantonen. Een deel van de literatuur beschrijft duidelijk, observeerbare, recursieve interactiepatronen, terwijl andere studies vooral condities of aanwijzingen bieden waaruit mogelijke looping effects kunnen ontstaan.

De studie van Turowetz (2022) vormt het meest expliciete voorbeeld van het onderhandelen over een classificatie, wat een kernconcept is van Hacking (1995). Ouders interveniëren hierbij actief in het classificatieproces. Zij zetten hierbij hun contextuele kennis in om professionele interpretaties te nuanceren, of juist te weerleggen. Dit gebeurt bijvoorbeeld wanneer ouders gedrag anders duiden dan professionals, alternatieve verklaringen aandragen of bepaalde interpretaties expliciet afwijzen. Professionals reageren op deze argumenten door hun eigen interpretaties aan te passen, aanvullend te observeren of andere diagnostische categorieën te overwegen (Turowetz, 2022). Dit wederzijdse bijstellen van interpretaties vormt een duidelijk empirisch aantoonbare interactiecyclus waarin classificatie niet vooraf vaststaat, maar ontstaan in de interactie tussen ouder en professional.

Ook in het onderzoek van Wachtel en Carter (2008) is sprake van een observeerbare terugkoppeling. Ouders passen hun opvoedstijl, verwachtingen en communicatiestrategieën aan op basis van een ASS-diagnose. Deze veranderingen beïnvloeden vervolgens het gedrag van het kind. Deze gedragsveranderingen komen door bijvoorbeeld meer gestructureerde routines, andere vormen van ondersteuning of aangepaste interactiepatronen (Wachtel & Carter, 2008). Professionals nemen dit veranderde gedrag mee in latere observaties en interpretaties, waardoor de diagnose wordt gestabiliseerd of aangescherpt. Dit proces sluit aan bij wat Hacking (1995) beschrijft als *recursive stabilization*, maar blijft in deze studie wel beperkt tot interactie tussen diagnose, ouderlijk handelen en kind gedrag. De studie volgt niet

hoe deze verandering kan doorwerken in professionele routines, classificatiecriteria of bredere institutionele praktijken, waardoor het proces slechts gedeeltelijk overeenkomt met een volledig looping effect.

Andere studies beschrijven geen volledige cyclus, maar laten wel patronen zien die kunnen bijdragen aan het ontstaan van looping effects. Zo laat Finnegan et al. (2014) zien dat de betekenisgeving van ouders verandert na een diagnose. Hierbij gaan ouders gedrag anders interpreteren, andere verwachtingen ontwikkelen en andere signalen rapporteren. Hoewel deze veranderende betekenisgeving invloed heeft op de interactie met professionals, volgt de studie niet hoe deze interacties vervolgens opnieuw ouderlijk handelen of professionele routines beïnvloeden. Deze studie toont dus wel aanwijzingen, maar geen empirisch bewijs voor een volledige terugkoppeling (Finnegan et al., 2014).

Een vergelijkbaar patroon is zichtbaar in het onderzoek van Zablotsky et al. (2017), waarin ouders hun rapportagegedrag aanpassen op basis van eerdere professionele reacties. Wanneer bepaalde zorgen serieus worden genomen, benoemen ouders deze later explicieter. Wanneer zorgen worden gemarginaliseerd, rapporteren ouders deze juist minder vaak. Dit wijst op een vorm van wederzijdse beïnvloeding, maar ook deze studie volgt niet hoe deze aanpassing vervolgens opnieuw professionele interpretaties of institutionele routines veranderen. Het betreft daarom condities waaronder looping effects kunnen ontstaan, maar geen directe empirische demonstratie ervan.

Gezamenlijk toont de literatuur aan dat ouder-professional interacties dynamisch zijn en dat interpretaties aan beide kanten kunnen verschuiven. Tegelijkertijd maakt de literatuur duidelijk dat slechts een deel van de onderzoeken expliciet recursive stabilization beschrijft (Turowetz, 2022; Wachtel & Carter, 2008), terwijl andere studies vooral mechanismes of voorwaarden schetsen die een looping effect mogelijk maken (Finnegan et al., 2014; Zablotsky et al., 2017). Hieruit blijkt dat looping effects binnen ASS-diagnostiek in sommige

gevallen empirisch aantoonbaar zijn, maar in andere gevallen vooral theoretisch plausibel blijven op basis van beschreven interactiepatronen.

Discussie

De bevindingen van deze scoping review laten zien dat ouderlijke expertise binnen ASS-diagnostiek niet kan worden opgevat als een vaststaand gegeven, maar als een relationeel, dynamisch en contextafhankelijk proces. Ouders brengen unieke, contextuele kennis in die professionals zelf niet kunnen observeren. Echter, de mate waarin deze kennis wordt erkend of benut blijkt sterk afhankelijk van institutionele routines, professionele aannames en sociale ongelijkheden. Daarmee bevestigen de resultaten dat ouderlijke expertise niet alleen een bron van informatie is, maar een positie die afhankelijk is van hoe professionals en instellingen ermee omgaan, en die daardoor steeds opnieuw moet worden bevestigd in de dagelijkse praktijk.

Dit inzicht is van belang, omdat het de vanzelfsprekendheid doorbreekt waarmee ouderlijke input vaak wordt behandeld. De literatuur in deze review laat zien dat de ouderlijke expertise een kwetsbare positie is, die afhankelijk is van institutionele structuren, culturele aannames en professionele bereidheid om ouderlijke kennis serieus te nemen. Het gaat daarom ook over wie er mag spreken, wie er wordt geloofd, wie toegang krijgt tot classificatie en wie de macht heeft om betekenis te geven aan gedrag.

Een tweede belangrijke bijdrage van deze review is dat diagnostische processen zichtbaar worden als relationele processen, niet als alleen een technische handeling. Diagnostiek wordt vaak voorgesteld als een objectieve beoordeling van gedrag, maar de literatuur laat zien dat classificatie gevormd wordt door veel meer dan dat. Zo spelen ouderlijke interpretaties, professionele aannames, institutionele routines en de interactie tussen deze factoren een grote rol. Dit betekent dat classificatie niet alleen een label is dat op

een kind wordt geplakt, maar een proces dat zichzelf voortdurend hervormt. De bevindingen laten zien dat ouders niet slechts informatie leveren, maar belangrijke spelers zijn in hoe classificaties tot stand komen. Zij beïnvloeden hoe gedrag wordt geïnterpreteerd, welke categorieën worden overwogen en hoe snel professionals tot een diagnose komen.

Hoewel ouderlijke expertise in dit onderzoek voornamelijk wordt gepresenteerd als een waardevolle bron van kennis, is het belangrijk om te erkennen dat deze expertise ook grenzen kent. Ouders beschikken weliswaar over unieke ervaringskennis, maar die kennis is niet per definitie voordeliger of betrouwbaarder dan professionele kennis. Ouders kunnen mogelijk gedrag over- of onder interpreteren, doordat bijvoorbeeld emoties, stress en verwachtingen hun waarneming kleuren. Daarnaast kunnen ouders, net als professionals, last hebben van vertekeningen, zoals bevestigingsbias of selectieve aandacht. Ook verschillen in taalvaardigheid, opleidingsniveau of cultureel kapitaal kunnen beïnvloeden welke ouderlijke interpretaties overtuigend over komen en welke minder snel als legitiem worden gezien. Deze spanning nuanceert het idee dat ouderlijke expertise altijd een verrijking vormt. Ervaringskennis is waardevol, maar ook begrensd, ongelijk verdeeld en afhankelijk van de positie die ouders binnen diagnostische interacties krijgen toegekend. Tegelijkertijd laat dit zien dat professionele kennis evenmin neutraal of foutloos is. Beide vormen van kennis zijn contextafhankelijk, relationeel en onderhevig aan interpretatie. De uitdaging ligt daarom in het kritisch afwegen, combineren en contextualiseren van ouderlijke en professionele perspectieven binnen het diagnostisch proces.

Het is daarbij belangrijk onderscheid te maken tussen verschillende vormen van ouderlijke betrokkenheid. Ouderlijke betrokkenheid verwijst naar participatie van ouders, terwijl expertise verwijst naar de ervaringskennis die ouders opbouwen in de dagelijkse omgang met hun kind. Ervaringsdeskundigheid gaat een stap verder en duidt op een

geïnstitutionaliseerde vorm van die kennis, waarbij ouders een erkende en formele rol krijgen binnen zorg- en diagnostische trajecten.

Looping effects

Het toepassen van Hacking's concept van looping effects laat zien dat classificatieprocessen terugwerken op ouders, kinderen en professionals. Deze review toont zowel empirisch bewijs voor recursive stabilization, als aanwijzingen voor mechanismen die wederkerigheid mogelijk maken. Daarmee wordt duidelijk dat ASS-diagnostiek geen lineair traject is, maar een proces waarin interpretaties, gedragingen en verwachtingen elkaar beïnvloeden.

De lens van het looping effect maakt bovendien zichtbaar dat classificatie niet alleen gedrag ordent, maar ook ouderlijke betekenisgeving hervormt, professionele interpretatiekaders stuurt en institutionele routines stabiliseert of verschuift. Veel van deze inzichten blijven buiten beeld bij traditionele psychologische modellen. De bijdrage van deze studie ligt juist in het conceptueel en methodologisch operationaliseren van looping effects, waardoor wederkerige processen systematisch zichtbaar worden gemaakt.

Beperkingen van het onderzoek

Ondanks dat deze review een breed overzicht biedt van hoe ouderlijke expertise wordt erkend binnen de jeugdzorg, kent het onderzoek ook enkele beperkingen. Een eerste beperking betreft de selectie van literatuur. Deze scoping review is gebaseerd op Nederlands- en Engelstalige bronnen, waardoor het mogelijk is dat relevante inzichten uit andere taalgebieden buiten beeld zijn gebleven. Daarnaast varieerde de methodologische kwaliteit van de geïncludeerde studies sterk. Scoping reviews hebben geen formele kwaliteitseisen, wat ervoor zorgt dat de interpretatie van bevindingen afhankelijk is van de mate waarin studies transparant zijn geweest over de gebruikte methoden.

Een tweede beperking betreft de heterogeniteit van de contexten die zijn onderzocht. De gebruikte studies richtten zich op settingen als onderwijs, jeugdzorginstellingen en klinische diagnostiek. Het trekken van eenduidige conclusies over de rol van ouders als expert maakt dit moeilijk. Daarnaast hangt de analyse af van de volledigheid van rapportages. De verschillende concepten die voorkomen in deze studie worden in onderzoeken niet altijd expliciet gedefinieerd, wat ruimte creëert voor interpretatie van de onderzoeker. Dit sluit aan bij de laatste beperking. Hoewel de analyse systematisch is uitgevoerd, blijft de thematische interpretatie mede afhankelijk van de onderzoeker. Dit is lastig te vermijden bij een kwalitatief onderzoek, maar benadrukt het belang van transparantie in de analysemethode.

Aanbevelingen voor toekomstig onderzoek

Toekomstig onderzoek kan zich verder richten op het verdiepen van de dynamiek tussen ouderlijke expertise en classificatieprocessen. Longitudinale studies zouden inzicht kunnen bieden in hoe erkenning van ouderlijke expertise zich verder ontwikkelt en welke gevolgen dit heeft voor diagnostiek, behandeltrajecten en relatie tussen ouders en professionals. Dergelijke onderwerpen maken het mogelijk om te onderzoeken hoe terugkoppelingsprocessen zich daadwerkelijk ontvouwen, in plaats van slechts retrospectief te worden beschreven.

Daarnaast zou verheldering van concepten van belang zijn voor vervolgonderzoek. Begrippen als expertise, ervaringsdeskundigheid en ouderlijke kennis worden in de literatuur op een uiteenlopende manier gebruikt. Een theoretische uitwerking van deze termen kan bijdragen aan meer consistentie en vergelijkbaarheid tussen studies.

Verder zou onderzoek kunnen verkennen hoe institutionele contexten, zoals diagnostische protocollen of tijdsdruk, de erkenning óf miskenning van ouderlijke expertise beïnvloeden. Vergelijkende studies tussen landen of instellingen kunnen inzicht geven in hoe structurele factoren bijdragen aan verschillen in ouder-professional interacties.

Tot slot kan er behoefte zijn aan studies die de perspectieven van professionals explicieter meenemen. Veel literatuur richt zich primair op ouders, terwijl de manier waarop professionals ouderlijke expertise interpreteren, legitimeren of afwijzen een cruciale rol speelt in classificatieprocessen. Onderzoek dat beide perspectieven naast elkaar plaatst, kan helpen om wederzijdse beïnvloeding beter te begrijpen.

Bijlagen

Bijlage 1. Literatuurlijst

Adere, A. A., Dababnah, S., & Habayeb, S. (2023). Identifying Needs of Ethiopian and Eritrean American Parents of Autistic Children. *Journal Of Autism And Developmental Disorders*, *54*(10), 3899–3907. https://doi.org/10.1007/s10803-023-06102-7

Anderson, S. B. (1981). Parents and standardized tests. *Peabody Journal Of Education*, *58*(2), 96–107. https://doi.org/10.1080/01619568109538320

Avdi, E., Griffin, C., & Brough, S. (2000). Parents' constructions of professional knowledge, expertise and authority during assessment and diagnosis of their child for an autistic spectrum disorder. *British Journal Of Medical Psychology*, *73*(3), 327–338. https://doi.org/10.1348/000711200160543

Buzanko, C. (2018). Understanding Parents' Experiences of their Child's Assessment Process. *Child Care in Practice*, *24*(3), 304–316. https://doi.org/10.1080/13575279.2017.1371669

Chan, K. K. S., Leung, D. C. K., & Fung, W. T. W. (2022). Longitudinal impact of parents' discrimination experiences on children's internalizing and externalizing symptoms: A 2-year study of families of autistic children. *Autism*, *27*(2), 296–308. https://doi.org/10.1177/13623613221093110

Corcoran, J., Berry, A., & Hill, S. (2015). The lived experience of US parents of children with autism spectrum disorders. *Journal Of Intellectual Disabilities*, *19*(4), 356–366. https://doi.org/10.1177/1744629515577876

Dunlap, G., Robbins, F. R., & Darrow, M. A. (1994). Parents' reports of their children's challenging behaviors: results of a statewide survey. *PubMed*, *32*(3), 206–212. https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/8084272

Edwards, A. G., Brebner, C. M., McCormack, P. F., & MacDougall, C. J. (2018). From 'Parent' to 'Expert': How Parents of Children with Autism Spectrum Disorder Make Decisions About Which Intervention Approaches to Access. *Journal Of Autism And Developmental Disorders*, *48*(6), 2122–2138. https://doi.org/10.1007/s10803-018-3473-5

Finnegan, R., Trimble, T., & Egan, J. (2014). Irish parents' lived experience of learning about and adapting to their child's autistic spectrum disorder diagnosis and their process of telling their child about their diagnosis. *The Irish Journal Of Psychology*, *35*(2–3), 78–90. https://doi.org/10.1080/03033910.2014.982143

Hacking, I. (1995). The looping effects of human kinds. *Oxford University Press eBooks*, 351–383. https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780198524021.003.0012

Kalash, L. A., & Olson, M. R. (2012). Perspectives of Parents Who Have a Child Diagnosed with an Autism Spectrum Disorder. In *Journal of the American Academy of Special Education Professionals* (pp. 93–121). https://doi.org/10.64546/jaasep.179

Keenan, M., Dillenburger, K., Doherty, A., Byrne, T., & Gallagher, S. (2010). The Experiences of Parents During Diagnosis and Forward Planning for Children with Autism Spectrum Disorder. *Journal Of Applied Research in Intellectual Disabilities*, *23*(4), 390–397. https://doi.org/10.1111/j.1468-3148.2010.00555.x

Kervick, C. (2017). Parents are the Experts: Understanding Parent Knowledge and the Strategies They Use to Foster Collaboration with Special Education Teams. *Journal Of The American Academy Of Special Education Professionals*, 62–82. https://doi.org/10.64546/jaasep.337

Keville, S., Zormati, P., Shahid, A., Osborne, C., & Ludlow, A. K. (2023). Parent perspectives of children with selective mutism and co-occurring autism. *International*

Journal Of Developmental Disabilities, *70*(7), 1251–1261. https://doi.org/10.1080/20473869.2023.2173835

Lord, C., Elsabbagh, M., Baird, G., & Veenstra-Vanderweele, J. (2018). Autism spectrum disorder. *The Lancet*, *392*(10146), 508–520. https://doi.org/10.1016/s0140-6736(18)31129-2

Miller, L. E., Perkins, K. A., Dai, Y. G., & Fein, D. A. (2017). Comparison of parent report and direct assessment of child skills in toddlers. *Research in Autism Spectrum Disorders*, *41–42*, 57–65. https://doi.org/10.1016/j.rasd.2017.08.002

Qian, X., Reichle, J., & Bogenschutz, M. (2012). Chinese Parents' Perceptions of Early Development of Their Children Diagnosed with Autism Spectrum Disorders. *Journal Of Comparative Family Studies*, *43*(6), 903–913. https://doi.org/10.3138/jcfs.43.6.903

Ramachandran, R. (2020). A qualitative study on perspective of parents of children with autism on the nature of parent–professional relationship in Kerala, India. *Autism*, *24*(6), 1521–1530. https://doi.org/10.1177/1362361320912156

Rilveria, J. R. C. (2022). Understanding the secondary system of therapeutic alliance in autism interventions from the perspectives of parents and caregivers. *International Journal Of Child Care And Education Policy/International Journal Of Child Care And Education*, *16*(1). https://doi.org/10.1186/s40723-021-00094-6

Schiltz, H. K., McVey, A. J., Magnus, B., Dolan, B. K., Willar, K. S., Pleiss, S., Karst, J., Carson, A. M., Caiozzo, C., Vogt, E., & Van Hecke, A. V. (2017). Examining the Links Between Challenging Behaviors in Youth with ASD and Parental Stress, Mental Health, and Involvement: Applying an Adaptation of the Family Stress Model to Families of Youth with ASD. *Journal Of Autism And Developmental Disorders*, *48*(4), 1169–1180. https://doi.org/10.1007/s10803-017-3446-0

Shyu, Y. L., Tsai, J., & Tsai, W. (2010). Explaining and Selecting Treatments for Autism: Parental Explanatory Models in Taiwan. *Journal Of Autism And Developmental Disorders*, *40*(11), 1323–1331. https://doi.org/10.1007/s10803-010-0991-1

Turowetz, J. (2022). Interaction order and the labeling of disorder: How parents mobilize personal knowledge in the clinic to resist medicalization of their children's behavior. *Social Science & Medicine*, *294*, 114719. https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2022.114719

Wachtel, K., & Carter, A. S. (2008). Reaction to diagnosis and parenting styles among mothers of young children with ASDs. *Autism*, *12*(5), 575–594. https://doi.org/10.1177/1362361308094505

White, N., & Hastings, R. P. (2004). Social and Professional Support for Parents of Adolescents with Severe Intellectual Disabilities. *Journal Of Applied Research in Intellectual Disabilities*, *17*(3), 181–190. https://doi.org/10.1111/j.1468-3148.2004.00197.x

Witmer, S. E., Nasamran, A., Parikh, P. J., Schmitt, H. A., & Clinton, M. C. (2014). Using Parents and Teachers to Monitor Progress Among Children With ASD. *Focus On Autism And Other Developmental Disabilities*, *30*(2), 67–85. https://doi.org/10.1177/1088357614525659

Zablotsky, B., Colpe, L. J., Pringle, B. A., Kogan, M. D., Rice, C., & Blumberg, S. J. (2017). Age of Parental Concern, Diagnosis, and Service Initiation Among Children With Autism Spectrum Disorder. *American Journal On Intellectual And Developmental Disabilities*, *122*(1), 49–61. https://doi.org/10.1352/1944-7558-122.1.49

Bijlage 2. Codeboom

Bijlage 3: Ai-verklaring

Inleiding
- Gebruikte AI-systeem/-systemen: Copilot via www.copilot.microsoft.com
- Gebruikte definitieve prompts: 'leg het looping effect van Hacking in makkelijke taal uit' en 'Wat moet er allemaal in de inleiding staat?'
- Toepassing: Gebruikt om duidelijkheid te krijgen over wat het looping effect precies inhoudt. Ook heb ik het gebruikt om de structuur van de inleiding helder te krijgen.
- Aanpassingen: In eigen woorden kunnen uitleggen wat het looping effect voor mijn onderzoek betekent, met behulp van bronnen van Ian Hacking's looping effect. Ook structuur van de inleiding kunnen invullen met eigen bronnen en informatie van eigen onderzoek.

Methoden
- Gebruikte AI-systeem/-systemen: Copilot via www.copilot.microsoft.com
- Gebruikte definitieve prompts: 'Wat is de structuur van een methode van een scoping review?' en 'Hoe kan ik het beste mijn inclusiecriteria verwerken?'
- Toepassing: Structuur van de methode helder krijgen en ideeën over het invullen van inclusie en exclusiecriteria.
- Aanpassingen: Structuur van de methode kunnen invullen aan de hand van mijn eigen onderzoek. Ook een tabel gemaakt met mijn inclusie- en exclusiecriteria.

Resultaten
- Gebruikte AI-systeem/-systemen: Copilot via www.copilot.microsoft.com
- Gebruikte definitieve prompts: 'Denk je dat Grenzen, spanningen en miskenning van expertise deze codes goed samenvat?' en 'Klopt het dat het artikel van Turowetz (2022) past bij dit thema?'
- Toepassing: Codes onder het juiste thema schalen en juiste artikelen hierbij doen.
- Aanpassingen: De codes allemaal gegroepeerd en onder de hoofdthema's geschaald.

Conclusie en discussie
- Gebruikte AI-systeem/-systemen: Copilot via www.copilot.microsoft.com
- Gebruikte definitieve prompts: 'Wat moet er allemaal in de discussie'
- Toepassing: duidelijk overzicht van de discussie onderdelen
- Aanpassingen: mijn informatie geschreven op basis van deze structuur.